

פתיחת הסימנים...

משפחות יקרות, שבת שלום וחג שמח!

המועד, אולי סימן או שניים בערבי חול המועד בבית, סביב השלחן או על הספה...
אנחנו מברכים אתכם, משפחות יקרות, בשבת מבורכת ובליל סדר משמעותי ומלא בתוכן, במפגש משפחתי, בלילה שכולו סיפור והודיה לה' על כל ההיסטוריה של העם שלנו. בחסדיו הרבים נראה את המשך התהליך, ויתקיים "כימי צאתך מארץ מצרים ארצנו נפלאות".

ליל הסדר בפתח, והשנה גם קדושת השבת מצטרפת. להלן חמשה עשר השלבים של ליל הסדר. לכל שלב מובא ציטוט על משמעותו, ולאחר מכן הצעה לשאלה או נקודה לדיבור ודיון סביבו. כמובן שזו רק קריאת כיוון, וכל דיבור נוסף בין המסובין – מבורך.
הנקודות לדיון אינן רק לליל הסדר עצמו, אלא זו בעצם עבודת הפסח כולה, וניתן לעבור על הדברים גם במהלך ימי חול

הרב אמיר דדון

קדש

"מטרתנו: לקדש! לקדש את החומר. לצקת קדושה בכל המציאות הסובבת אותנו. כבר בתחילת הסדר מסומנת המטרה הסופית..." (הרי"צ רימון, הגדה של פסח, כרך הלכה ממקורה עמ' 29)

איך אתה היית רוצה לסיים את הלילה הזה מבחינה רוחנית?
כבר כעת בתחילת הסדר, קיבצו מטרות רוחניות לסיימו של הלילה הזה.
שתפו לה את מה במטרה הרוחנית שאתם מייצגים הלילה הזה.

ורחץ

"שלב ראשון בהשגת הקדושה: ההיטהרות! רחצו, הִזְכוּ! (ישעיהו א טז)" (הרי"צ רימון, הגדה של פסח, כרך הלכה ממקורה עמ' 51)

מה משמעות ההיטהרות הנקייה, שפני השטת הקדושה?

כרפס

"שלב ראשון בקניית החירות. טעימה קלה, עם המתנה ארוכה של לימוד ועיסוק בתורה ובסיפור יציאת מצרים. בן חורי יודע להמתין, ויודע להעדיף את הרוח על החומר" (הרי"צ רימון, הגדה של פסח, כרך הלכה ממקורה עמ' 61)

חישבו מה ניתן להשיג בהמתנה לזכר שכל כך רוצים.
ההמתנה בלילה הזה בעצם ממלאת אותנו בתוכן ושהרי זה הסודות אנחנו מדברים... בכרפס האטובל באי מלח, ננסה להגין קצת יותר מהי משמעות ההמתנה אליה אנחנו נכנסים.

יחץ

"השבר. הקושי... כבר בשעת השבר, בשעה של לחם עוני, נבין שיש כאן שלב בתהליך הגאולה" (הרי"צ רימון, הגדה של פסח, כרך הלכה ממקורה עמ' 75)

שתפו לה את מה באירוע מסויים מתוך שיגעון מצרים שמזכיר אליכם, וכיצד הוא בעצם היווה שלב בתהליך הגאולה!

מגיד

"כאשר האדם חושב – דבר זה נשאר בראש. אך כאשר יש בראש שפע גדול של השגה והבנה – זה מתפרץ בדיבור" (הגדה של פסח לרב פינקוס, עמוד נו)

בחר קטע מהמגיד. הגן אותו, וספר אותו לאחרים מתוך הבנה וחיבור פנימי. תן לו להתפרץ מתוכך בדיבור...

רחצה

"כעת לאחר שעלינו במדרגה, נטהרנו ואף עסקנו במצוות רוחניות של הערב בסיפור של יציאת מצרים, רוחצים או רחיצה של התקדשות לקראת מצוות האכילה. כעת נצליח לא רק לדבר בקדושה, אלא אף לקדש את החומר ולאכול מצה בקדושה" (הרי"צ רימון, הגדה של פסח, כרך הלכה ממקורה עמ' 109)

האם לזכור לך שאכלת בקדושה?
כיצד ניתן להשיג לאכילה בקדושה?

מוציא - מצה

זוכים אנו לקיים מצוות אכילה מצה מן התורה! במצה אין תוספת. אכילתה תביא אותנו לעצמיות שלנו, לנפש טהורה ללא תוספות, לעצמיות נקיה..." (הרי"צ רימון, הגדה של פסח, כרך הלכה ממקורה עמ' 115)

מה המצוה שבק? ומה ה'תוספת'?

חשוב איך היית מרגיש, אם היית מתנתק מהתוספת ושאר רק עם העצמיות שלך...

מרור

”באכילת המרור נזכר שהשגחת הקב”ה בעולם מובילה את הכל. גם את הטוב אף גם את הקשיים. גם המרור היה צפוי לפניו מראש. נאכל את המרור ובלבנו תפילה לשלבים של אורה וגאולה בהיסטוריה שלנו. (הר”צ רימון, הגדה של פסח, כרך הלכה ממקורה עמ’ 153)

האם הצלחת לראות את הטוב שבמרור בחייך? לראות שהקב”ה מוביל הכל? כיצד אנחנו יכולים לחלק את האמונה עם בשעת המרור?

כורך

”המצה כרוכה במרור. גם בתקופת ה’מצה’ יש לזכור את הדברים שקיבלנו בתקופת המרירות”. זכר למקדש כהלל – הלל הוא זה שידע לחבר בין הקצוות. לכרוך מצה ומרור ולעשות בכך שלום. זו סגולת המקדש: זכר למקדש – כהלל. (הר”צ רימון, הגדה של פסח, כרך הלכה ממקורה עמ’ 167)

תמיד בשעות קשות, אומרים לנו שהכל לטובה. אבל האם אנו יוצאים במאמץ טובים, להכיר בערכי של המאמץ הקשים? להגין את ערכים? ספרו על דבר טוב, וכיצד הקושי שקדם לו עזר לו להיות טוב.

שלח עורך

”זוכים אנו לאכול סעודת הודיה! אכילה שנמצאת באמצע ההלל, אכילה שהיא בעצמה הלל והודאה.” (הר”צ רימון, הגדה של פסח, כרך הלכה ממקורה עמ’ 179)

הנה, הענינו לסעודה. כמה חייכנו לה. אבל זו לא סתם אכילה, זו סעודת הודיה.

עשו סגב בין היושבים לסעודת ליל הסדר כרע – כל אחד יודה לקב”ה על דבר אחד, בכל אישור שהוא: פרטי, משפחתי, לאומי... טוב להודות לה!

צפון

”האפיקומן – הוא זכר לקרבן פסח שנאכל כאשר יבוא המשיח. לכן הוא נקרא צפון – מוחבא – כי הגאולה צפונה, אף אחד אינו יודע מתי תגיע. ישנו מנהג לחפש את האפיקומן, וזה מבטא שאנחנו מחשפים ומצפים לגאולה. (הגדה של פסח לרב פינקוס, עמוד 10)

שתפו זה את זה: כיצד נצעתכם תיראה האוילה? לאיזה דבר אתה הכי מצפה באוילה שתבוא? מה יפתע אותך אם יקרה?

ברך

”כל אדם יכול לאכול מצה, לשנות כוס ראשונה ושניה של יין, לאכול כרפס, לקרוא את ההגדה ואף להבין אותה. אך ”ברך” ו”הלל” – לברך את הקב”ה ולשיר לו שירת הלל והודאה, זוהי כבר מדריגה נעלה הרבה יותר” (הגדת הרב פינקוס, עמוד רמד)

תנו צעה זה לזה כיצד אפשר להתרשם מהחצי הראשון של הסדר, ומתוך כך לברך ולהודות לה כעת ביותר התרשמות!

הלל

”עיקר חובתנו בליל הסדר – להודות ולהלל!” (הר”צ רימון, הגדה של פסח, כרך הלכה ממקורה עמ’ 235)

”כל מטרת הסדר היא להגיע להלל. המצה פתחה את ההבנה שלנו, הכורך נתן לנו רגש וסיפור יציאת מצרים הסביר לנו. אבל מהי המטרה? להגיע לרגע של האהבה, וזה ההלל” (הגדת הרב פינקוס, עמוד שיט)

כיצד אפשר להרשים יותר עמוק את הרגע של האהבה הזו, את ההלל? כיצד נגיע להלל מכל הלב? סגב בין המסובין: כל אחד משלים את המשפט בקול רם: ”וואו! כמה גדול הי...” לנסות להרשים את המילים בגב.

נרצה

”וכשמגיעים ל”נרצה”, האדם מתעלה מעל לכל רצון עצמי ומוסר הכל לקידוש שם שמים... זהו הרגע של הדביקות והרצון. ומנהג בית ישראל אחרי הנרצה, שיש בו את האהבה, החיבה והדביקות בין ה’ לאדם, לפתוח בשירת שיר השירים, המבטאת את הקשר והאהבה בין הקב”ה ועם ישראל...” (הגדת הרב פינקוס, עמוד תכט)

איך אני יכול לזאת מתוך ליל הסדר אם תקופה של רענונות בקשר שלי עם ה’? עם קשר יותר אוהב בינו לביני?

**שבת שלום וחג שמח!
הרב אמיר דדון**